Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP438/2006
din 28.12.2006

privind dezvoltarea regională în Republica Moldova

Publicat : 16.02.2007 în MONITORUL OFICIAL Nr. 21-24 art. 68 Data intrării în vigoare

Versiune în vigoare din 24.08.18 în baza modificărilor prin LP172 din 27.07.18, MO321-332/24.08.18 art.529;

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege defineşte regiunile de dezvoltare funcţionale pe teritoriul Republicii Moldova, modul de cooperare interregională, cadrul instituţional, instrumentele specifice politicii pentru dezvoltare regională, mijloacele necesare creării şi funcţionării regiunilor de dezvoltare.

Capitolul I

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 1. Noţiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noţiuni principale:

politică de dezvoltare regională – activitate coordonată a autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, a colectivităţilor locale şi a organizaţiilor neguvernamentale, orientată spre planificarea şi realizarea unei dezvoltări social-economice teritoriale echilibrate, spre sprijinirea nemijlocită a dezvoltării social-economice a zonelor defavorizate;

regiune de dezvoltare – unitate teritorială funcţională ce reprezintă cadrul de planificare, evaluare şi implementare a politicii de dezvoltare regională;

Consiliu Naţional de Coordonare a Dezvoltării Regionale – structură funcţională de competenţă generală fără personalitate juridică, constituită pentru aprobarea, promovarea şi coordonarea obiectivelor de dezvoltare regională la nivel naţional;

Fond naţional pentru dezvoltare regională – sursă de finanţare a programelor şi proiectelor orientate spre atingerea obiectivelor de dezvoltare regională;

consiliu regional pentru dezvoltare – structură funcţională reprezentativă fără personalitate juridică creată în cadrul fiecărei regiuni de dezvoltare pentru elaborarea,

promovarea şi coordonarea implementării programelor de dezvoltare la nivel regional;

agenţie de dezvoltare regională – instituţie publică necomercială, subordonată autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională, creată pentru implementarea strategiei de dezvoltare regională şi planului operaţional;

Strategie naţională de dezvoltare regională – principal document de planificare a dezvoltării regionale care reflectă politica naţională în domeniu şi introduce mecanismele naţionale ale acestei dezvoltări;

Document unic de program – document guvernamental, elaborat în baza strategiilor de dezvoltare regională şi a planurilor operaţionale regionale, de programare pe termen scurt (3 ani) a implementării politicii de dezvoltare regională;

plan anual de implementare – document de planificare anuală a procesului de implementare a Strategiei naţionale de dezvoltare regională;

strategie de dezvoltare regională – document al politicii de dezvoltare regională pe termen mediu (7 ani) care identifică priorităţi, include proiecte şi măsuri specifice pentru implementarea acestei politici în cadrul regiunii de dezvoltare;

plan operaţional – plan de implementare a strategiei de dezvoltare regională, prevăzut pentru 3 ani, care conţine programele, proiectele şi activităţile prioritare.

Articolul 2. Obiective şi principii

(1) Obiectivele principale ale susţinerii dezvoltării regionale sînt:

a) obţinerea unei dezvoltări social-economice echilibrate şi durabile pe întreg teritoriul Republicii Moldova;

b) reducerea dezechilibrelor nivelurilor de dezvoltare social-economică dintre regiuni şi din interiorul lor;

c) consolidarea oportunităţilor financiare, instituţionale şi umane pentru dezvoltarea social-economică a regiunilor;

d) susţinerea activităţii autorităţilor administraţiei publice locale şi a colectivităţilor locale orientate spre dezvoltarea social-economică a localităţilor şi coordonarea interacţiunii lor cu strategiile şi programele naţionale, de sector şi regionale de dezvoltare.

(2) Principiile de bază ale susţinerii dezvoltării regionale sînt:

eficienţa – buna utilizare a resurselor naturale, umane, financiare şi a celor de producţie pe întreg teritoriul Republicii Moldova;

echitatea – drepturi egale de acces la valorile economice, sociale şi culturale pentru toţi cetăţenii Republicii Moldova, indiferent de locul lor de trai;

durabilitatea – caracterul viabil din punct de vedere tehnic, financiar şi instituţional

al măsurilor, programelor şi proiectelor, finanţate, de dezvoltare regională;

planificarea – elaborarea şi efectuarea, în concordanţă cu Strategia naţională de dezvoltare şi strategia de dezvoltare regională, a măsurilor, programelor şi proiectelor de dezvoltare regională, care au obiective, priorităţi şi mecanisme clar definite;

coordonarea – concordarea, atît la nivel naţional, cît şi la nivel regional, a măsurilor şi obiectivelor pentru susţinerea dezvoltării regionale;

parteneriatul – cooperarea autorităţilor publice centrale şi locale, sectorului public şi privat, societăţii civile în activitatea de planificare, elaborare şi implementare a măsurilor privind susţinerea dezvoltării regionale;

transparenţa – claritatea în procesele alocării, distribuirii şi utilizării mijloacelor pentru realizarea strategiilor, programelor şi proiectelor de dezvoltare regională.

Articolul 3. Regiunile de dezvoltare

(1) Regiunile de dezvoltare nu sînt unităţi administrativ-teritoriale şi nu au personalitate juridică. Componenţa regiunilor de dezvoltare este specificată în anexă, parte integrantă a prezentei legi.

(2) Centrele regiunilor de dezvoltare se stabilesc de către Consiliul Naţional de Coordonare a Dezvoltării Regionale, la propunerea consiliilor regionale pentru dezvoltare, pe criteriul capacităţii de dezvoltare, tradiţiilor de cooperare interregională, aglomerării şi policentrismului.

(3) Regiunile de dezvoltare determină cadrul de planificare, evaluare şi implementare a dezvoltării regionale şi sînt subiecte ale acestor procese.

(4) Regiunile de dezvoltare pot înainta propuneri de scheme/structuri intraregionale spre aprobare Consiliului Naţional de Coordonare a Dezvoltării Regionale, pornind de la interese speciale sau de la scopuri comune.

Articolul 4. Responsabilitatea şi atribuţiile autorităţilor publice în dezvoltarea regională

(1) Organele centrale de specialitate ale administraţiei publice şi autorităţile administraţiei publice locale sînt responsabile de promovarea politicii de dezvoltare regională în Republica Moldova.

(2) Autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională are următoarele atribuţii:

a) elaborează, monitorizează şi evaluează implementarea Strategiei naţionale de dezvoltare regională;

b) gestionează Fondul naţional pentru dezvoltare regională;

c) determină, în colaborare cu alte ministere, cu Consiliul Naţional de Coordonare a

Dezvoltării Regionale şi cu consiliile regionale pentru dezvoltare, priorităţile naţionale de dezvoltare regională;

d) propune Documentul unic de program, bazat pe planurile operaţionale, şi îl prezintă Consiliului Naţional de Coordonare a Dezvoltării Regionale pentru a se lua decizie asupra planului anual de implementare;

e) reglementează metodologic procesul de elaborare a strategiilor de dezvoltare regională şi a planurilor operaţionale;

f) defineşte criteriile de determinare a disparităţilor din dezvoltarea regională, monitorizează indicatorii acestei dezvoltări şi înaintează Consiliului Naţional de Coordonare a Dezvoltării Regionale propuneri de intervenţie;

g) coordonează şi monitorizează, în cooperare cu consiliile regionale pentru dezvoltare, procesul de elaborare a strategiilor şi programelor regionale de dezvoltare;

h) evaluează procesul de implementare a strategiilor de dezvoltare regională;

i) propune mecanismul de finanţare a dezvoltării regionale;

j) atrage mijloace financiare suplimentare pentru implementarea Strategiei naţionale de dezvoltare regională.

Capitolul II

CADRUL INSTITUȚIONAL

Articolul 5. Consiliul Naţional de Coordonare a Dezvoltării Regionale

(1) Consiliul Naţional de Coordonare a Dezvoltării Regionale, denumit în continuare *Consiliu Naţional*, este creat în scopul aprobării, promovării şi coordonării la nivel naţional a obiectivelor politicii de dezvoltare regională.

(2) Consiliul Naţional nu are personalitate juridică, funcţionează în conformitate cu regulamentul său.

(3) Structura Consiliului Naţional şi regulamentul său sînt aprobate de Guvern.

(4) Consiliul Naţional se instituie pe principiul parităţii, prin hotărîre de Guvern. În componenţa Consiliului Naţional intră: ministrul economiei şi infrastructurii, ministrul finanţelor, alţi miniştri, preşedinţii consiliilor regionale pentru dezvoltare şi cîte un reprezentant al sectorului privat, delegat din partea fiecărui consiliu regional pentru dezvoltare, precum și un reprezentant al societății civile selectat, în baza unui concurs, prin procedura stabilită de Guvern. În funcţie de tematica proiectelor dezbătute, vor fi invitaţi şi alţi miniştri care vor activa din oficiu.

(5) Unul dintre viceprim-miniştri este şi preşedinte al Consiliului Naţional.

(6) Consiliul Naţional are următoarele atribuţii:

a) avizează Strategia naţională de dezvoltare regională;

b) aprobă Documentul unic de program;

c) aprobă criteriile de evaluare a discrepanţelor din dezvoltarea regională şi priorităţile naţionale ale dezvoltării regionale;

d) aprobă finanţarea din Fondul naţional pentru dezvoltare regională;

e) aprobă planul anual de implementare, corespunzător mijloacelor financiare disponibile în Fondul naţional pentru dezvoltare regională;

f) contribuie la atragerea de mijloace financiare suplimentare pentru implementarea Strategiei naţionale de dezvoltare regională, a Documentului unic de program şi a strategiilor de dezvoltare regională;

g) acordă asistenţă în activitatea de cooperare interregională, transfrontalieră şi de altă natură pentru dezvoltarea regională din Republica Moldova;

h) exercită alte atribuţii care au ca obiectiv susţinerea politicii de dezvoltare regională.

(7) Autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională asigură lucrările de secretariat ale Consiliului Naţional.

Articolul 6. Fondul naţional pentru dezvoltare regional

(1) Pentru finanţarea proiectelor şi programelor de dezvoltare regională incluse în Documentul unic de program se constituie Fondul naţional pentru dezvoltare regională, denumit în continuare Fond.

(2) Volumul Fondului se aprobă prin legea anuală a bugetului de stat.

(3) Fondul se află în gestiunea autorităţii de implementare a politicii de dezvoltare regională, care efectuează alocarea mijloacelor lui, cu aprobarea prealabilă a Consiliului Naţional.

(4) Modul de formare şi utilizare a mijloacelor Fondului este conform regulamentului aprobat de Guvern.

(5) Mijloacele Fondului se alocă în mod prioritar zonelor defavorizate din regiunile de dezvoltare.

(6) Mijloacele financiare primite de la bugetele componente ale bugetului public naţional de către agenţiile de dezvoltare regională se gestionează prin Contul Unic Trezorerial al Ministerului Finanţelor, iar operaţiunile financiare de executare a proiectului de investiţii cu finanţare din contul partenerilor de dezvoltare regională sînt derulate de agenţiile de dezvoltare regională prin bănci comerciale

modificat prin LP172 din 27.07.18, MO321-332/24.08.18 art.529;

Articolul 7. Consiliul regional pentru dezvoltare

(1) Consiliul regional pentru dezvoltare, denumit în continuare *consiliu regional,* este o structură funcţională deliberativă la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare, constituită pentru coordonarea şi promovarea obiectivelor politicii de dezvoltare regională la nivel local.

(2) Consiliul regional este responsabil de dezvoltarea generală din regiune şi de aprobarea strategiei de dezvoltare regională şi a planului de acţiuni.

(3) Consiliul regional este alcătuit din preşedinţii de raioane, primarii, reprezentanţii sectorului privat şi ai societăţii civile. Preşedintele şi vicepreşedintele consiliului regional sînt aleşi dintre membrii consiliului reprezentanţi ai autorităţilor administraţiei publice locale.

(4) Autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională organizează selectarea reprezentanţilor sectorului privat şi ai societăţii civile care vor intra în componenţa consiliilor regionale. Această componenţă se bazează pe principiul parităţii dintre structurile de stat, pe de o parte, şi sectorul privat, societatea civilă şi organizaţiile neguvernamentale, pe de alta.

(5) Consiliul regional funcţionează potrivit unui regulament aprobat de Consiliul regional, elaborat în baza unui regulament-cadru aprobat de Guvern.

(6) Consiliul regional are următoarele atribuţii:

a) aprobă strategia de dezvoltare regională şi planul operaţional, elaborat de agenţia de dezvoltare regională;

b) aprobă şi promovează proiectele de dezvoltare regională;

c) reprezintă regiunea de dezvoltare şi interesele ei în Consiliul Naţional;

d) identifică pe criteriile definite la nivel naţional zonele defavorizate din regiunea de dezvoltare;

e) monitorizează utilizarea mijloacelor financiare alocate din Fond pentru regiunea de dezvoltare;

f) evaluează impactul implementării proiectelor şi programelor regionale şi al atingerii obiectivelor dezvoltării regionale;

g) promovează cooperarea interregională şi intraregională cu instituţiile publice şi organizaţiile private;

h) exercită alte atribuţii, în conformitate cu prezenta lege.

Articolul 8. Agenţia de dezvoltare regională

(1) Agenţia de dezvoltare regională, denumită în continuare *agenţie*, se constituie în

fiecare regiune de dezvoltare, are personalitate juridică şi activează în conformitate cu un regulament, aprobat de agenţie în baza unui regulament-cadru, elaborat şi aprobat de Guvern.

(2) Finanţarea proiectelor şi programelor, precum şi a cheltuielilor de organizare şi funcţionare a agenţiei, se efectuează din contul Fondului conform devizelor coordonate cu consiliul regional şi aprobate de autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională.

(3) Orice venituri pe care agenţia le obţine din activitate economică se utilizează după coordonare cu consiliul regional şi aprobare de către autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională.

(4) Agenţia îndeplineşte următoarele atribuţii:

a) efectuează analiza dezvoltării social-economice din regiunea de dezvoltare, elaborează strategii, planuri, programe şi proiecte de dezvoltare regională;

b) coordonează procesul de implementare a strategiilor, planurilor, programelor şi proiectelor de dezvoltare regională;

c) monitorizează şi evaluează implementarea strategiilor, planurilor, programelor şi proiectelor de dezvoltare regională;

d) prezintă rapoarte anuale despre implementarea strategiilor de dezvoltare regională consiliului regional, autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională şi Consiliului Naţional;

e) atrage mijloace nebugetare pentru implementarea strategiilor, programelor şi proiectelor de dezvoltare regională;

f) acordă suport informaţional, metodologic şi consultativ consiliului regional şi autorităţilor administraţiei publice locale în vederea dezvoltării echilibrate şi durabile a regiunii;

g) stimulează cooperarea societăţii civile în domeniul dezvoltării social-economice a regiunii;

h) asigură lucrările de secretariat ale consiliului regional.

Capitolul III

PLANIFICAREA DEZVOLTĂRII REGIONALE

Articolul 9. Strategia naţională de dezvoltare regională

(1) Strategia naţională de dezvoltare regională, denumită în continuare *Strategie naţională*, este elaborată de autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională, avizată de Consiliul Naţional şi aprobată de Guvern.

(2) Strategia naţională este conformă Planului naţional de dezvoltare şi/sau altor strategii/programe naţionale de sector care au drept scop dezvoltarea social-economică a ţării.

(3) Raportul anual de implementare a Strategiei naţionale este prezentat Guvernului şi Consiliului Naţional de către autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională.

Articolul 10. Documentul unic de program

(1) Documentul unic de program este elaborat de autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională pentru o perioadă de 3 ani. Documentul unic de program reprezintă sinteza planurilor operaţionale regionale şi prevede programele/proiectele prioritare de dezvoltare regională care urmează a fi implementate în următorii 3 ani.

(2) Documentul unic de program este aprobat de Guvern.

Articolul 11. Strategiile de dezvoltare regională

(1) Strategiile de dezvoltare regională sînt documentele principale de planificare a dezvoltării echilibrate şi durabile a regiunilor şi sînt elaborate în conformitate cu prioritățile Strategiei naţionale.

(2) Strategiile de dezvoltare regională încorporează planurile operaţionale. Planul operaţional prevăzut pe 3 ani este unul de implementare a strategiei de dezvoltare regională şi include programele, proiectele şi activităţile prioritare.

(3) Strategiile de dezvoltare regională şi planurile operaţionale sînt elaborate de agenţii potrivit unei metodologii şi structuri tipice elaborate de autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională.

(4) Strategiile de dezvoltare regională şi planurile operaţionale sînt expertizate de autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională sub aspectul corespunderii şi compatibilităţii lor cu documentele naţionale de planificare.

(5) Agenţiile monitorizează şi evaluează implementarea strategiilor de dezvoltare regională, propun modificări relevante. În baza rezultatelor şi impactului implementării, agenţiile elaborează cîte un plan operaţional la fiecare 3 ani.

Articolul 12. Programele şi proiectele de dezvoltare regională

(1) Strategiile de dezvoltare regională şi planurile operaţionale se implementează prin programe şi proiecte.

(2) Programele şi proiectele sînt identificate de agenţii, de autorităţile administraţiei publice locale, de organizaţiile neguvernamentale, de alte persoane juridice, precum şi de persoane fizice.

(3) Programele şi proiectele definite ca prioritare în Documentul unic de program şi aprobate de Consiliul Naţional se finanţează din mijloacele Fondului. Resursele financiare

disponibile, altele decît Fondul, pot contribui la implementarea proiectelor şi programelor prevăzute în planurile operaţionale.

Capitolul IV

DISPOZIŢII FINALE

Articolul 13

Guvernul, în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va aproba structura, componenţa nominală şi Regulamentul Consiliului Naţional de Coordonare a Dezvoltării Regionale;

b) va aproba Regulamentul-cadru al consiliilor regionale de dezvoltare;

c) va aproba Regulamentul de formare şi utilizare a mijloacelor Fondului Naţional pentru Dezvoltare Regională;

d) va aproba structura Agenţiei de dezvoltare regională şi regulamentul ei cadru.

PREŞEDINTELE PARLAMENTULUI Marian LUPU

Nr.438-XVI. Chişinău, 28 decembrie 2006.

Anexă

Regiunile de dezvoltare

Regiunile de dezvoltare	Unităţile administrativ-teritoriale	Locuitorii din regiune (potrivit recensământului din 2004)
Nord	Municipiul Bălţi, raioanele Briceni, Donduşeni, Drochia, Edineţ, Făleşti, Floreşti, Glodeni, Ocniţa, Rîşcani, Sîngerei, Soroca	969299
Centru	Raioanele Anenii Noi, Călăraşi, Criuleni, Dubăsari, Hînceşti, Ialoveni, Nisporeni, Orhei, Rezina, Străşeni, Şoldăneşti, Teleneşti, Ungheni	987603
Sud	Raioanele Basarabeasca, Cahul, Cantemir, Căuşeni, Cimişlia, Leova, Ştefan Vodă, Taraclia	524497
Unitatea teritorială autonomă Găgăuzia		155700

Municipiul Chişinău		712218
Transnistria	Unităţile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului, inclusiv municipiile Tiraspol şi Bender	580000